

ERRUMANIA

Zenbat kobratzen dute zakurrek oposiziokoen protestetara joateagatik?

 POLITIKA / joseangel.oria@gaur8.info

Berri faltsuak betidanik izan dira munduan, baina AEBetako azken hauteskundeetan teknika bera erabiliz Trumpek garaipena lortu zuenetik, «fake news» espresioa ikasi beharrean izan gara. Errumanian oso modu harrigarrian zabaltzen dituzte gezurrak, telebistak esan baitu zakurrek ere kobratzen dutela oposiziokoen ekitaldietara joateagatik.

Telebistak esan ba-
du, nola izango da
bada gezurra?
Orrialdeotan es-
kaintzen dugun ar-
gazki handia aur-
tengo otsailaren 13an ateratakoa
da, Bukarest hiriburuan, Gober-
nuaren aurka egindako mani-
festazio batean. Bertan ageri
den herritarra bere zakurrare-
kin irten zen kalera bere haser-
rea adieraztera.

Errumaniako hedabide ba-
tzuetan irudi hori ikustea nahi-
koa izan zen bertako arduradu-
nek berri faltsu bat asmatzeko:
protestaldien antolatzaileek di-
rua ematen diete bertan esku
hartzen dutenei.

Romania TV kateak zehaztu
zuen zenbat kobratzen duen es-
ku-hartzaile bakoitzak: «Hel-

duek 100 leu (22 euro inguru) ja-
so zituzten, umeek 50 leu, eta
zakurrek 30».

Tankerako berri baten arabe-
ra, George Soros AEBetako diru-
dunak tragedia eragin zuen sute
bat finantzatu zuen 2015ean, us-
tez agintean zeuden politika-
rien etsai amorratua delako. Su-
tea benetakoa izan zen eta 64
pertsonek hil ziren.

TELEBISTA KATEAK

Gertaera horrek eragin zuen so-
zialdemokratek osatutako Go-
bernua erortzea. Adituen ikerke-
tak baieztatu zuen segurtasun
arauak bete ez izanak eragin
zuela sutea. Gainera, sutetik bi-
zirik ateratako herritar batzuk
ondoren hil ziren erietxean,
osasun sistemak dituen gabezia
larriak agerian uzteko.

Argazki handia aurtengo
otsailaren 13an ateratakoa da,
Bukarest hiriburuan,
Gobernuaren aurka egindako
manifestazio batean. Bertan
ageri den herritarra bere
zakurrarekin irten zen kalera
bere haserrea adieraztera.
Daniel MIHAILESCU | AFP

Beheko bi irudietan,
Errumaniako Ikus-
entzunezkoen Kontseilu
Nazionalako langileak
beharrean, erakundeak
Bukarest hiriburuan duen
egoitzan.
Andrei PUNGOVACHI | AFP

Hogei milioi biztanle dituen herrialdean bost katek dute telebistaren tarta osoa. Romania TV da horietako bat. Hauteskunde-etarako bi egun falta zirela plazaratu zuen Soros buruzko «berria». Beste kate batzuek ere bide bera hartu zuten.

Testuinguru horretan ez da harritzekoa herritar asko oso haserre egotea. Egungo Gobernuak urte hasieran ustelkeriaren aurkako neurriak samurtzeko erabakia hartu zuenean, 500.000 errumaniarrek hartu zuten parte neurri horren aurkako mobilizazioetan.

Giro baketsu eta alaia izan zen nagusi leku gehienetan, baina erreportaje batzuetan «gerra kaleetan» ikusi zuten. Baita «esta-tu kolpe» bat ere.

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nazionalak inoiz baino salaketa gehiago jaso ditu urtarrilean eta otsailean: 2.163. Iazko epe berean jasotakoan hamar halako, Dorina Rusu kontseilariak emandako datuen arabera.

ISUNAK ETA PUBLIZITATEA

Romania TV kateak 6.600 euroko isuna ordaindu behar izan zuen Sorosen inguruan esan zituenak esateagatik. Beste 11.000 euro pagatu zituen manifestariak kobratzen omen dituzten kopuruen inguruko «berri faltsua» plazaratzeagatik.

ActiveWatch prentsa askatasunaren aldeko elkarteak eta Art Directors Club Errumaniako publizitate profesionalen erakundeak ere salatu dute inoiz baino

«gehiegikeria» gehiago egiten dutela hedabideek.

Ondorioz, berri faltsuak plazaratzeko garaian gehien nabarmendu diren bi kateek zuten publizitatearen bi heren galdu dituzte otsailean, IQads webgune espezializatuaren arabera.

Romania TV kateak zehaztu zuen zenbat kobratzen duen esku-hartzaile bakoitzak: «Helduek 100 leu (22 euro inguru) jaso zituzten, umeek 50 leu, eta zakurrek 30»

Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nazionalak inoiz baino salaketa gehiago jaso ditu urtarrilean eta otsailean: 2.163. Iazko epe berean jasotakoan hamar halako, Rusu kontseilariaren arabera

AEBetan egin duten moduan, Errumanian ere Errusiari leporatzen diote fenomenoak. Azken bolada honetan Errumaniak Europar Batasunarekin eta NATO erakunde militarrekin dituen harremanen inguruko gezurrak zabaldu dira. Esaterako, esan izan da Errumania Europar Batasuneko «diru-emaile netoa» dela gaur egun, hau da, blokeari diru gehiago ematen diola jasotzen duena baino, baina herrialdeak kohesio funtsetatik 26.000 milioi euro jaso ditu 2007an blokean sartu zenetik. Beste «fake new» baten arabera, «herrialdeko nekazaritza lurren %70» atzeritarren esku daude.

Corina Rebegea Europako Politikaren Analisi Zentroko adituak «errusiar propaganda» ikusten du fenomenoaren atzean: «Helburua herritarrek Europar Batasunarengan eta NATOrengan duten konfiantza ahultzea da, Errumania nazioartean gero eta zaurgarriagoa izan dadin».

ERRUMANIARRREN KONFIANTZA

Errumaniarrak dira, inkesten arabera, Europar Batasunarenganako konfiantza gehien duten herritarrek (%50 inguru, batez bestekoa %35koa denean), baina hedabideek azken bolada honetan zabaldu dituzten «berrien» eraginez, ia baztertuta zeuden mezu euroeszeptikoak indartzen ari dira. Euroeszeptizismoak gora egin du, batez ere iazko udan Romania TV katearen jabetza duen Sebastian Ghița diputatu sozialdemokrata ohiak alderdi nazionalista txiki batekin bat egin zuenetik. Geroztik kateak ildo bereko politikari ugari eraman ditu platora.

Corneliu Bjola Oxfordeko Unibertsitateko irakaslearen iritziz, «errusiar propagandak aurrera egiten jarraituko du datozen urteetan, Errumania europar proiektuaren punturik ahulena bezala ikusten baitute, bere barne tentsioen eraginez».

«Lotsagabeko gezurrak diskurtso politikoaren zati dira Antzinako Greziaz geroztik eta Erromatar Inperioaren garaian ere asko erabili ziren», Robert Zaretsky Houstongo Unibertsitateko historialariaren iritziz.